

**UCHWAŁA NR XXXI/473/2013
RADY MIEJSKIEJ W NIDZICY**

z dnia 25 kwietnia 2013 r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w gminie Nidzica na lata 2013-2015

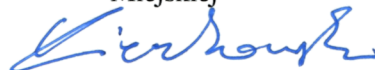
Na podstawie Na podstawie art. 176 pkt 1, 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2013 poz 135 z późn. zm.) Rada Miejska w Nidzicy ustala co, następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program wspierania Rodziny w gminie na lata 2013 -2015 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Nidzicy

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Marek Kierzkowski

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE NIDZICA NA LATA 2013-2015**

Nidzica

SPIS TREŚCI	2
PODSTAWA PRAWNA	3
WPROWADZENIE	4
DIAGNOZA I ZASOBY GMINY	5
TWORZENIE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W GMINIE NIDZICA	18
CELE, PRZESZKODY, DZIAŁANIA	23
MONITORING PROGRAMU	39

PODSTAWA PRAWNA

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej jest najważniejszym aktem prawnym regulującym wszystkie aspekty życia członków naszego społeczeństwa. Konstytucja chroni prawa rodziny ale także nadaje jej obowiązki. Jest to nadrzędny akt prawny w oparciu o który został opracowany Program Wspierania Rodziny w Gminie Nidzica na lata 2013-2015. Podstawami prawnymi zapisów Programu są także:

- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 149 poz. 887),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r. poz.182) ,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964 r. Nr 9, poz. 59 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2012 r., poz. 1356 z póź. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., Nr 124, z póź. zm.)

Program Wspierania Rodziny w Gminie Nidzica na lata 2013-2015 wpisuje się także w następujące dokumenty planistyczne realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej: Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nidzica na lata 2010-2020, Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy Rodzinie Gminy Nidzica na Lata 2010-2015, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012-2016, corocznie uchwalany Gminny Program Profilaktyki, Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Innym Uzależnieniom, Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015.

WPROWADZENIE

Rodzina to najważniejsza grupa społeczna, na której opiera się całe społeczeństwo. Jest to środowisko, które powinno zaspokoić wszystkie potrzeby z *Piramidy Masłowa* (potrzeby fizjologiczne, potrzeby bezpieczeństwa, potrzeby przynależności, potrzeby szacunku i uznania a także potrzeby samorealizacji –stwarzanie przez rodzinę warunków do odczuwania takich potrzeb). Rodzina oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, na jego teraźniejsze życie, ale także na postępowanie w przyszłości a w konsekwencji na przyszłość społeczeństwa.

Dlatego, jeśli w rodzinach pojawiają się różnego rodzaju dysfunkcje wszelkie instytucje, organizacje i osoby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Aby nie dopuszczać do takich dysfunkcji, instytucje te zobowiązane są także do prowadzenia działań prewencyjnych.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej prezentuje nowe rozwiązania w zakresie funkcjonowania spójnego i skutecznego systemu pomocy dla rodziny, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich ale ma też na celu wzmocnienie funkcjonujących rodzin.

Wspieranie rodziny przez Gminę

Pierwszym i najważniejszym elementem tego systemu jest gmina i jej działania służące udzieleniu rodzinie wszechstronnej pomocy, tak aby mogła ona poradzić sobie z doznawanymi trudnościami i w efekcie by nie doszło do interwencji w postaci umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Działania pomocowe na poziomie gminy mają być również prowadzone w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną i zmierzają one wówczas do stworzenia takich warunków w funkcjonowaniu rodziców dziecka, by możliwy był powrót dziecka pod ich opiekę. Działania te ustawodawca nazywa „wspieraniem rodziny” i mogą one mieć charakter działań profilaktycznych (uprzedzających wystąpienie niepożądanych skutków w funkcjonowaniu rodziny) lub zmierzających do reintegracji rodziny. Szczególną uwagę ustawodawca poświęca działaniom profilaktycznym.

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Artykuł 2 w/w ustawy definiuje „wspieranie rodziny” jako zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci.

Wspieranie rodziny polega w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- pomocy w integracji rodziny,
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania: instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny, placówek wsparcia dziennego oraz rodzin wspierających. Praca z rodziną prowadzona jest szczególnie w formie: konsultacji i poradnictwa specjalistycznego; terapii i mediacji, usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych; pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego; organizowania dla rodzin akcji społecznych i spotkań mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji.

DIAGNOZA I ZASOBY GMINY

Gminę Nidzica zamieszkuje 21. 264 tyś. mieszkańców, w tym 10.853 kobiety i 10.411 mężczyzn (stan na dzień 31.12.2012 r.-Urząd Miejski w Nidzicy- Ewidencja ludności). W Gminie istnieje wiele problemów z którymi borykają się rodziny. Należą do nich uzależnienia, ubóstwo, przemoc, bezrobocie, niewydolność wychowawcza, niski poziom kompetencji społecznych. Nad ich rozwiązaniem pracuje i współpracuje ze sobą szereg lokalnych instytucji ale także organizacje pozarządowe, nieformalne grupy, osoby fizyczne i prawne.

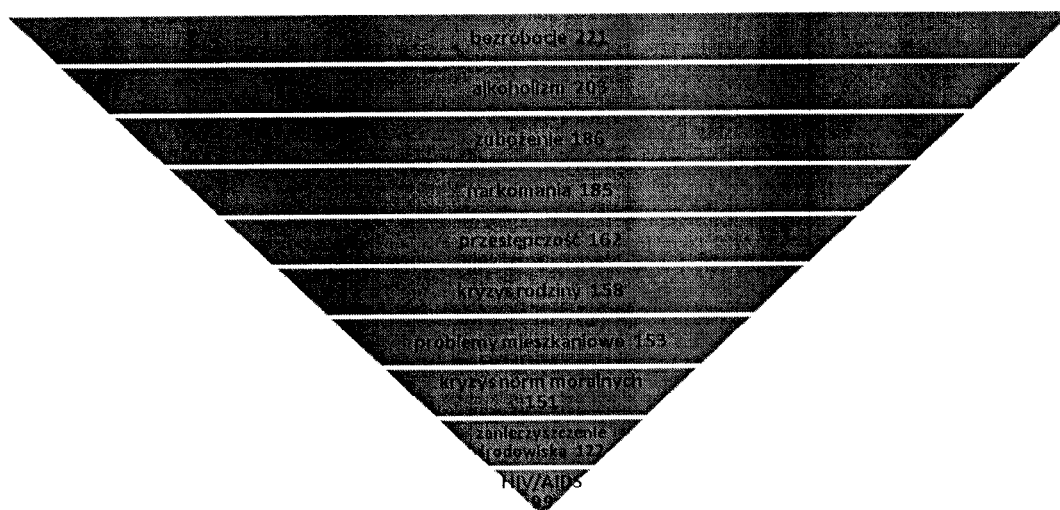
Dla określenia postaw mieszkańców gminy wobec potencjalnych problemów społecznych związanych z używaniem wybranych substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie w gminie Nidzica na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy, wiosną 2012r.Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie przeprowadziło badania ankietowe w dwóch grupach respondentów, reprezentujących:

1. **dorosłych mieszkańców gminy** – badania przeprowadzono w reprezentatywnej grupie 244 osób, w której 54% stanowiły kobiety a 46% mężczyźni,

2. **uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z gminy** – badania zrealizowano wśród 338 uczniów.

Mieszkańcy gminy Nidzica, poproszeni o oszacowanie skali występowania różnych problemów społecznych w gminie na pierwszym miejscu usytuowali bezrobocie, uznając je za najbardziej palący problem – pociągający za sobą szereg innych konsekwencji o charakterze psychologicznym i społecznym (Diagram 1). Na drugiej pozycji pod względem wagi, mieszkańcy gminy wskazują alkoholizm a następnie ubożenie. Niewątpliwie bezrobocie i ubóstwo to czynniki wzajemnie się warunkujące, a ich usytuowanie w wynikach świadczy o ich szczególnej dotkliwości dla jej mieszkańców. Na wysokiej, czwartej pozycji, mieszkańcy umieścili problemy powodowane narkomanią. Następnymi, ze wskazanych przez mieszkańców, problemami jest przestępczość i kryzys rodziny.

Diagram 1: Uszeregowanie problemów społecznych gminy przez mieszkańców wraz z ilością osób określających problem jako istotny lub bardzo istotny

Źródło: Badania ankietowe CRPS-Warszawa

Problem uzależnień

W 2011 r. Miejski Ośrodek objął swoim wsparciem (przyznał decyzją świadczenie) 1432 osobom z 809 rodzin, w których były łącznie 2 253 osoby. W roku 2012 przyznał świadczenia 1424 osobom z 819 rodzin w których było 2301 osób (sprawozdania MOPS).

W 2011 r. z powodu uzależnień Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy przyznał świadczenia finansowe 58 osobom z 28 rodzin w których łącznie było 60 osób. Rok później z powodu uzależnień przyznano świadczenia 48 osobom z 43 rodzin, w których było 85 osób (sprawozdanie MOPS, stan na dzień 31.12.2012r.). Na bieżąco świadczona była pomoc w formie pracy socjalnej.

Tabela Nr 1. Przyznanie świadczeń przez MOPS z powodu uzależnień

<i>Ilość osób którym przyznano świadczenia z powodu uzależnień w 2011 r.</i>	<i>Ilość osób którym przyznano świadczenia z powodu uzależnień w 2012 r.</i>
58	48
w tym z powodu alkoholizmu: 52	w tym z powodu alkoholizmu: 44
w tym z powodu narkomanii: 6	w tym z powodu narkomanii: 4

Źródło: Sprawozdanie MOPS, stan na dzień 31.12.2012 r.

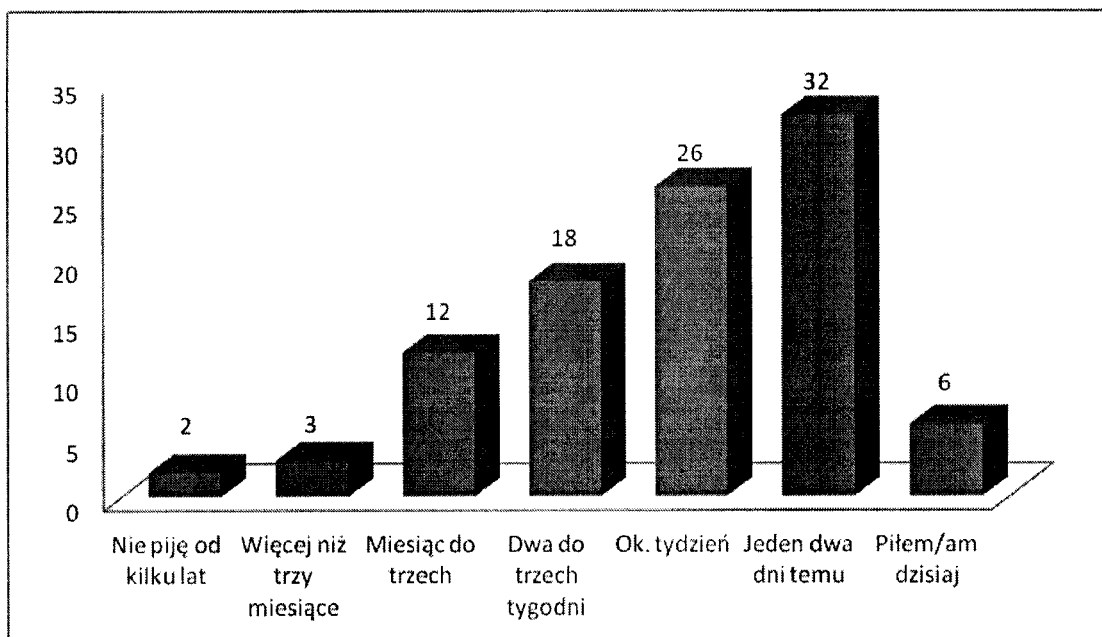
W 2011 r. do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło **76 wniosków o przymusowe leczenie** (z czego 68 spraw trafiło do biegłych a żadna osoba nie podjęła się dobrowolnie leczenia). **W 2012 r. wpłynęło ich 59**, z czego 40 spraw trafiło do biegłych a 5 osób podjęło się dobrowolnego leczenia. W samym 2012 r. Poradnia Uzależnień i Współuzależnień w Nidzicy udzieliła 3 725 porad (stan na dzień 31.12.2012r.).

Z danych uzyskanych od **Komendy Powiatowej Policji w Nidzicy** (stan na dzień 31.12.2012r.) wynika, że **w 2011 r. ujawniono 299 osób będących w stanie nietrzeźwości** (nietrzeźwi sprawcy przestępstw, zatrzymani do wytrzeźwienia, nietrzeźwi nieletni itd.), z czego **16 osób to osoby nieletnie**. **W 2012r. ujawniono 270 osób będących w stanie nietrzeźwości, z czego 22 osoby były nieletnie**. Wobec nieletnich będących pod działaniem alkoholu skierowano wnioski do Sądu Rodzinnego i Nieletnich. Ponadto w przypadku ujawnienia małoletniego pod działaniem alkoholu, przeprowadzono czynności w kierunku sprzedaży alkoholu osobie małoletniej bądź rozpijania nieletniego.

W 2012 r. KPP w Nidzicy ujawniła 28 sprawców przestępstw narkotykowych, w tym 1 osobę nieletnią.

Powyższe dane są spójne z diagnozą przeprowadzoną dla MOPS w Nidzicy przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie. Deklaracje badanych mieszkańców gminy Nidzica dotyczące aktualnych zachowań związanych ze spożywaniem alkoholu wskazują, że alkohol jest obecny w życiu badanych i to z dość dużą częstotliwością.

Wykres 1: Czas, jaki upłynął od ostatniego spożycia alkoholu (dane w procentach)

Źródło: Badania ankietowe CRPS-Warszawa

Oceniając z perspektywy czasu swój pierwszy kontakt z alkoholem – mieszkańcy częściej przyznają, że nastąpił on dosyć wcześnie, przed ukończeniem 18 roku życia. 11% badanych mieszkańców gminy zadeklarowało inicjację alkoholową po uzyskaniu dorosłości. W okresie przed 15 rokiem życia piło alkohol w sumie 49% badanych, natomiast 21% zadeklarowało inicjację alkoholową pomiędzy 16 a 17 rokiem życia. Nie pamięta faktu inicjacji alkoholowej lub nie chce podać jej momentu aż 20% badanych.¹

Interesujących danych dostarczają wyniki odpowiedzi na pytanie o rodzaj spożywanego najczęściej alkoholu przez mieszkańców gminy. Otóż okazuje się, że największy udział w strukturze spożycia ma piwo (72%), następnie wódka (31%) i wino (16%). Niewielka grupa (5%) wskazuje na drinki, jako najczęściej spożywany rodzaj alkoholu.²

W gminie Nidzica kontakt z alkoholem deklaruje prawie połowa badanych uczniów (46%). Inicjacja alkoholowa ma zazwyczaj miejsce około 14 roku życia (13,9), czyli w okresie bliskim pierwszemu zapalonemu papierosowi.³

W przeprowadzonym badaniu, z wypowiedzi uczniów wynika, że prawie co trzeci z uczniów deklarujących picie alkoholu, po raz pierwszy sięgnął po niego w trakcie ostatniego roku szkolonego - na okres krótszy niż pół roku wskazuje 29% pijących uczniów. Jednak

¹ *Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych*, Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie, Nidzica 2012, s.27

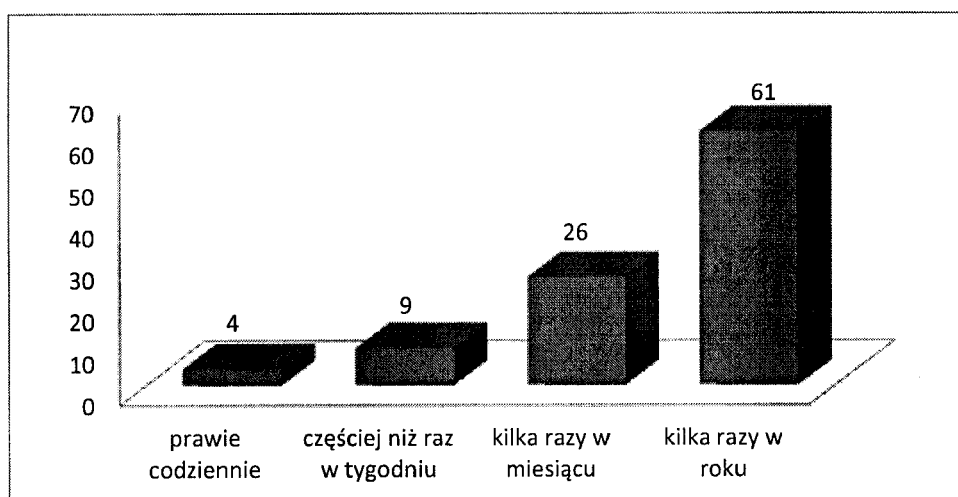
² Tamże, s.28

³ *Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych*, Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie, Nidzica 2012, s.36

pozostali wskazują na czas od ponad roku (15% pijących) do dwóch (15%) lub ponad trzech lat (40% pijących).

Jak wskazują wyniki badań, młodzi ludzie piją alkohol raczej okazjonalnie. Kilka razy w roku deklaruje spożycie alkoholu 61% pijących uczniów. Kilka razy w miesiącu sięga po alkohol 26% uczniów. Częściej niż raz w tygodniu deklaruje spożywanie alkoholu 9% pijących uczniów, a 4% uczniów sięga po alkohol prawie codziennie.

Wykres Nr 2. Częstotliwość spożywania alkoholu przez uczniów (dane w procentach wyliczonych wobec uczniów deklarujących kontakt z alkoholem)

Źródło: Badania ankietowe CRPS-Warszawa

Młodzi piją głównie dla towarzystwa (59%) - 6% pijących uczniów przyznało że sięga po alkohol w chwilach smutku lub złości, 5% z przyzwyczajenia, 30% uczniów sięga po alkohol z innych powodów.

Najbardziej popularnym wśród młodzieży napojem jest piwo – 91% badanych uczniów wskazuje, iż właśnie po nie sięga najczęściej. Na drugim miejscu plasuje się wódka (48% pijących uczniów), a następnie drinki (39%), wino (24%) oraz nalewki (19%).⁴

Zdaniem 45% pijących uczniów, ich rodzice nie zdają sobie z tego sprawy, 23% uczniów przyznaje jednak że ich rodzice o alkoholu wiedzą i podejmują ten temat w rozmowach z nimi. Duża grupa rodziców uczniów - 19%, mimo domyślania się tego że ich dziecko pije alkohol, nie reaguje. Badanie wykazuje, że 7% uczniów doświadcza surowych interwencji rodziców w związku z pićm alkoholu a rodzice kolejnych 6% mimo świadomości tego że ich dziecko pije alkohol, nie reagują.⁵

⁴ Tamże, s. 38

⁵ *Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych*, Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie, Nidzica 2012, s.39

Młodzi ludzie – uczniowie szkół w gminie – stosunkowo często przyznają się także do doświadczeń z narkotykami. Spośród wszystkich badanych uczniów, 13% uczniów przyznało, że miało kontakt z narkotykami. ⁶

Uczniowie sięgają po narkotyki dla towarzystwa (28%), z przyzwyczajenia (11%), z powodu złości lub smutku (11%) oraz z innych, nie wymienionych, powodów (51%). 21% uczniów używających narkotyków, zdarzyło się być pod ich wpływem na terenie szkoły.

Uczniowie w większości są przekonani, że rodzice nie wiedzą ich narkotykowych doświadczeniach, taką odpowiedź wskazało 67% biorących uczniów. Rodzice 14% mając świadomość problemu interweniują karząc lub mobilizując do wizyty w poradni. Zdaniem 8% uczniów, rodzice nie interweniują, choć domyślają się istnienia problemu. Z 6% uczniów rodzice rozmawiają o zauważonym problemie. W ocenie pozostałych 5% uczniów zażywających narkotyki, rodziców to nie interesuje. ⁷

Przemoc w rodzinie

Na terenie Gminy Nidzica, w celu zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenia jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych bądź uwikłanych przemocą w rodzinie działa **ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY**, do którego w 2011 r. wpłynęło 10 „Niebieskich kart”, a w roku 2012 r. wpłynęło ich 18 (ZI, stan na dzień 31.12.2012r.)

W 2011 r. odbyło się 18 posiedzeń grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego, a w roku następnym odbyło się ich aż 78. Świadczy to o coraz częstszym ujawnianiu problemu przemocy w rodzinie nie tylko przez ofiary przemocy ale też o czujności pracowników instytucji pracujących nad jego ograniczeniem.

W 2011. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przyjął 16 zgłoszeń związanych z przemocą w rodzinie, w 2012r. przyjął ich już 23. W 2011 r. Ośrodek skierował do Sądu 14 spraw dotyczących przemocy w rodzinie, w 2012r. skierował takich spraw 10. Rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy Ośrodek udziela wieloaspektowego wsparcia. Do rodzin kierowane jest nieodpłatne wsparcie specjalistyczne psychologa, prawnika czy pracownika socjalnego. W przypadku gdy w rodzinach występuje uzależnienie, pracownicy Ośrodka kierują osobę uzależnioną na leczenie. Pracownicy socjalni pomagają także dopełnić ofiarom przemocy wszelkich formalności związanych z polepszeniem ich sytuacji (pomoc przy sporządzaniu pism urzędowych, wniosków, załatwianiu spraw w urzędach czy instytucjach, udzielają świadczeń finansowych).

⁶ Tamże, s. 42

⁷ Tamże, s.43

W 2011r. Komenda Powiatowa Policji w Nidzicy przeprowadziła na terenie powiatu 467 interwencji domowych związanych z przemocą domową. W roku następnym przeprowadziła ich 490 (wzrost o 23 interwencje). W 2011r. zarejestrowano na terenie powiatu nidzickiego ogółem 45 „Niebieskich Kart”, natomiast w 2012 roku 52 (wzrost o 7 gdzie stwierdzono symptomy przemocy domowej). Na terenie Gminy Nidzica w 2012r. Policja założyła 15 „Niebieskich Kart”, z czego 9 na obszarach wiejskich i 6 w mieście.

W 2011r. wszczęto na terenie powiatu nidzickiego 20 postępowań z art. 207 KK (znęcanie), w których stwierdzono 13 przestępstw popełnionych przez 13 sprawców przemocy domowej. W roku 2012 wszczęto takich postępowań 22, w których stwierdzono 23 przestępstwa popełnione przez 24 sprawców przemocy domowej. W 2012 r. przesłano ogółem 75 zawiadomień do instytucji pozapolicyjnych (KPP, stan na 31.12.2012r.)

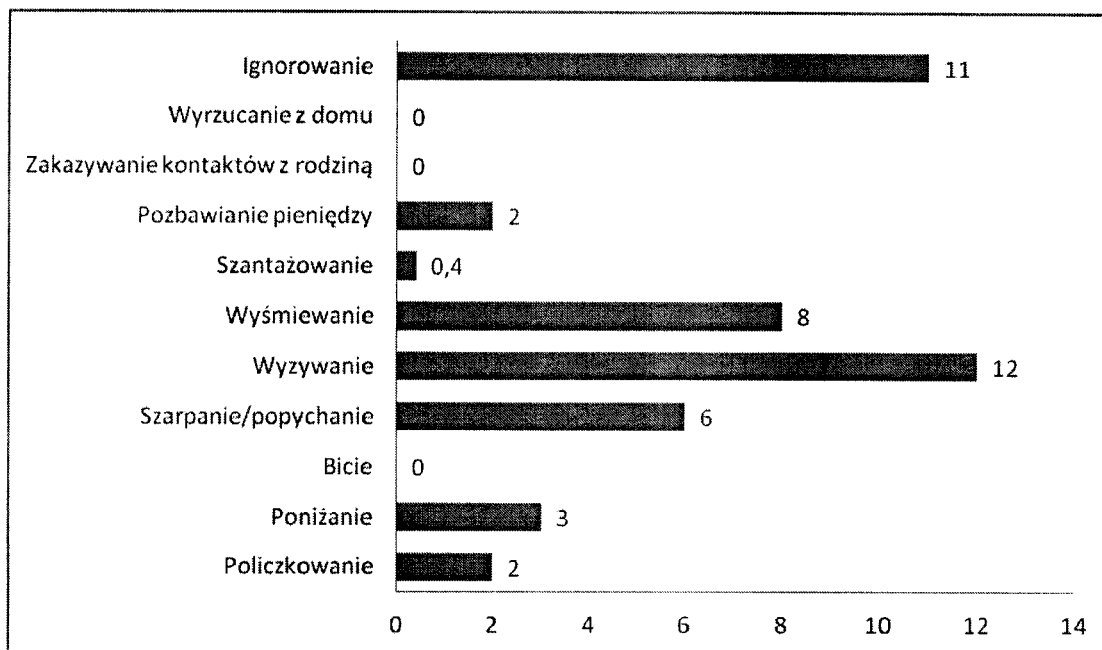
Tabela Nr 2. Interwencje domowe związane z przemocą i wszczęte postępowania policyjne z powodu znęcania na terenie Gminy Nidzica w 2012r.

INTERWENCJE DOMOWE ZWIĄZANE Z PRZEMOCĄ	WSZCZĘTE POSTĘPOWANIA Z ART. 207 KK (ZNEĆCANIE)
MIASTO: 165	MIASTO: 4
OBSZAR WIEJSKI: 127	OBSZAR WIEJSKI: 7

Źródło: KPP w Nidzicy, stan na dzień 31.12.2012r.

Badanie lokalnych zagrożeń wskazuje, że w gminie, w ciągu ostatniego roku mieszkańcy najczęściej doznawali ze strony swojej rodziny lub domowników przemocy psychicznej w postaci wyzywania (12%), ignorowania (11%), wyśmiewania (8%) i poniżania (3%). W przypadku przemocy fizycznej 6% badanych przyznało, że doświadczyło ze strony najbliższych także popychania lub szarpania, 2% mieszkańców zostało spoliczkowanych. Poza przemocą psychiczną i fizyczną, zdarzały się przypadki nadużyć na tle finansowym – 2% badanych w ubiegłym roku zostało pozbawionych pieniędzy przez bliską im osobę.

Wykres Nr 3. Przypadki przemocy ze strony członka rodziny lub domowników w doświadczeniu mieszkańców gminy z ostatniego roku (dane w procentach)

Źródło: Badania ankietowe CRPS-Warszawa

Niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodziców

W 2011r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił wsparcia w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych 513 osobom ze 144 rodzin, w których było łącznie 590 osób. W 2012 r. z tego samego powodu udzielił wsparcia 366 osobom ze 148 rodzin, w których było 628 osób.

Pracownicy socjalni Ośrodka coraz częściej kierują do podopiecznych rodzin formę wsparcia w postaci Asystenta rodziny. W 2010 roku Asystentów rodziny skierowano do 5 rodzin, w 2011 r. do 9 rodzin, natomiast w 2012r. tą formą wsparcia zostało objętych łącznie 12 rodzin z terenu Gminy Nidzica.

Pomimo ogromnego wsparcia udzielanego rodzinom biologicznym część dzieci, dla ich dobra umieszczana jest w pieczy zastępczej. Łącznie aż 44 dzieci z terenu Gminy Nidzica umieszczonych jest w piecach zastępczych, w tym w rodzinach zastępczych zawodowych, w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych, w instytucjonalnych piecach zastępczych (PCPR w Nidzicy, stan na dzień 13.02.2013r.)

Tabela Nr 3. Wykaz dzieci pochodzących z Gminy Nidzica umieszczonych w pieczach zastępczych

Liczba dzieci pochodzących z Gminy Nidzica, umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych	Liczba dzieci pochodzących z Gminy Nidzica, umieszczonych w rodzinach zastępczych zawodowych	Liczba dzieci pochodzących z Gminy Nidzica umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej
22	14	8

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy, stan na dzień 13.02.2013r.

Głównymi przyczynami umieszczenia dzieci w pieczach zastępczych była niewydolność wychowawcza rodziców, problemy z uzależnieniami, ograniczenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej, śmierć jednego z rodziców i trudności w radzeniu sobie przez rodzica. .

Bezrobocie i ubóstwo

Poważnym problemem Gminy Nidzica jest także bezrobocie. W 2011 r., w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było **1345 osób bezrobotnych z Gminy Nidzica**, z czego 822 osoby to kobiety, 1217 osób znajdowało się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, **306 osób to osoby młode- do 25 roku życia, 254 osoby po 50 roku życia**, a 566 osób było długotrwale bezrobotnych (zarejestrowanych w PUP powyżej 12 miesięcy).

W 2012 r. w PUP zarejestrowanych było **1504 osób** (o 159 więcej osób niż w roku poprzednim) zamieszkałych na terenie Gminy Nidzica. 761 z tych osób to kobiety, 1371 osób znajdowało się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, **335 osób do 25 roku życia, 299 powyżej 50 roku życia** a 621 osób to osoby długotrwale bezrobotne (Powiatowy Urząd Pracy w Nidzicy, stan na dzień 31.12.2012r.)

Jedną z konsekwencji bezrobocia jest ubóstwo mieszkańców Gminy. Z powodu ubóstwa MOPS w Nidzicy **udzielił w 2011r. wsparcia 294 osobom** ze 165 rodzin, w których ogółem były 464 osoby. Z powodu bezrobocia w tym samym roku udzielił wsparcia **862 osobom** z 463 rodzin, w których były aż 1504 osoby.

W 2012 r. z powodu ubóstwa Ośrodek udzielił wsparcia **311 osobom** ze 183 rodzin, w których było 521 osób. Z powodu bezrobocia udzielono pomocy **812 osobom** z 455 rodzin, w których było 1465 osób.

Bezrobocie jest najczęstszym powodem udzielania wsparcia podopiecznym Ośrodka. Jest to duży problem, który pociąga za sobą szereg innych problemów społecznych. Brak pracy, perspektyw i ubóstwo części mieszkańców Gminy tworzą syndrom czynników predysponujących np. do nadużywania alkoholu czy rozładowania napięcia i frustracji na bliskich (przemoc domowa).

Zasoby Gminy

Na terenie Gminy Nidzica istnieje wiele instytucji i organizacji pozarządowych podejmujących działania, których celem jest wsparcie rodziny oraz zwalczanie wszelkich dysfunkcji w niej występujących. Ich działania stanowią zasoby, które pomogą w realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodzin, a należą do nich:

- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej** realizuje szereg znaczących dla dzieci, młodzieży i rodziny działań między innymi za pośrednictwem następujących struktur, form i narzędzi pracy:

Zespół Interdyscyplinarny został powołany przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w 2010 roku. Członkami Zespołu są przedstawiciele: MOPS, Komendy Powiatowej Policji, organizacji pozarządowych, służby zdrowia, Oświaty, GKRPA i Sądu. Podstawowym celem działalności Zespołu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie. Zadania Zespołu obejmują: przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy, ocenę sytuacji problemowej, wypracowanie sposobu postępowania mającego na celu powstrzymanie przemocy oraz podejmowanie w tym celu działań przewidzianych przepisami prawa, udzielanie kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym przemocą, monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, podejmowanie wspólnych działań w ramach procedury „Niebieska karta”.

Asystent Rodziny. W 2011r. Ustawa o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminę obowiązek udzielania pomocy rodzinom dysfunkcyjnym z dziećmi, która realizowana jest poprzez działania asystenta rodziny. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Nidzicy asystenci pracują już od trzech lat. Rolą asystenta jest wspieranie rodzin, które z różnych powodów nie są w stanie w sposób prawidłowy pełnić swoich funkcji. W roku 2009 z pomocy asystentów rodziny skorzystały dwie rodziny, w tym 5 dzieci. W 2010 roku było zatrudnionych 5 Asystentów rodziny (objęto wsparciem 5 rodzin w tym 17 dzieci). W 2011 roku zatrudniono łącznie 9 Asystentów Rodziny (objęto wsparciem 9 rodzin, w tym 27 dzieci) w tym 4 Asystentów opiekuna osoby niepełnosprawnej. W roku 2012 MOPS zatrudnił 9 Asystentów Rodziny, wsparciem objęto 12 rodzin.

Mieszkania Chronione prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy. Gmina Nidzica w swych zasobach posiada sześć mieszkań z przeznaczeniem dla osób i rodzin, które ze względu na trudną sytuację życiową (w szczególności dla: ofiar przemocy, osób, które ze względu na wiek niepełnosprawność, chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu). Mieszkanie chronione przy wsparciu specjalistów pełni funkcję przygotowującą te osoby do prowadzenia samodzielnego życia lub pobytu w placówce

zapewniającej całodobową opiekę. Na dzień 15.02.2013r. w mieszkaniach chronionym zamieszkuje 29 osób w tym 5 rodzin z 18 dzieci.

Poradnictwo specjalistyczne. Mieszkańcy Gminy Nidzica mają możliwość skorzystania z bezpłatnych porad specjalistycznych. Przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Nidzicy funkcjonuje Punkt konsultacyjny, w którym specjaliści psycholog i radca prawny udzielają porad. W 2011 roku udzielono 82 porady, natomiast w 2012 roku 220. W Punkcie konsultacyjnym przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie specjalistycznej pomocy udzielają psycholog, radca prawny i pedagog. Z pomocy w/w specjalistów w roku 2011r. skorzystało 161 osób, natomiast w 2012 roku 191. Porady specjalistów kierowane są do osób i rodzin w których występuje przemoc domowa, uzależnienia, problemy opiekuńczo-wychowawcze, przejściowe sytuacje kryzysowe.

Świetlice środowiskowe i socjoterapeutyczne. Na terenie Gminy Nidzica funkcjonuje 13 świetlic środowiskowych oraz 3 świetlice socjoterapeutyczne, do których łącznie w 2012 r. uczęszczało 380 dzieci i młodzieży w wieku 5-24 lat. Celem świetlic jest w szczególności: udzielenie pomocy w wyrównywaniu szans dzieciom z rodzin zamieszkałych na terenie Gminy Nidzica, zapewnienie opieki wychowawczej, łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków, prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, eliminowanie zaburzeń zachowania.

Klub Integracji Społecznej mieści się w strukturze organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy. Jego celem jest reintegracja społeczno zawodowa. Każdego roku Gmina Nidzica zawiera porozumienie ze Starostą Nidzicy na podstawie, którego MOPS w Nidzicy kieruje osoby do wykonywania prac społecznie użytecznych, za które osoby otrzymują wynagrodzenie.

Młodzieżowe Kluby Integracji Społecznej. W Zagrzewie i Wietrzychowie zostały utworzone MKIS, których celem jest wzrost aktywności społeczno- zawodowej 40 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w wieku 15-24 lata.

- **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, której zadaniem jest przeprowadzanie rozmów motywacyjno- interwencyjnych z osobami mającymi problem alkoholowy oraz członkami ich rodzin, wspomaganie działalności podmiotów mających na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych, kontrola sprzedaży alkoholu, podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Wnioski o skierowanie na przymusowe leczenie mogą być składane przede wszystkim przez członków rodziny, pracowników socjalnych, kuratorów, policjantów, przedstawicieli Zespołu Interdyscyplinarnego. Jeśli pijący nie zgłosi się do Poradni odwykowej, Komisja kieruje sprawę do Sądu, który następnie powołuje dwóch

biegłych (psychiatrę i psychoterapeutę terapii uzależnień). Biegli stwierdzają czy osoba, której dotyczy sprawa jest uzależniona. Jeżeli nie stawia się ona na wezwanie biegłego doprowadza ją policja. Następnie Sąd na rozprawie decyduje o skierowaniu osoby uzależnionej na leczenie zamknięte. Jeśli nawet zainteresowany nie stawi się w Sądzie, wyrok może zapasć zaocznie. Gdy osoba uzależniona nie stawia się na leczenie zamknięte, odwozi ją tam policja.

- **Poradnia Uzależnień i Współuzależnienia od Alkoholu** podejmuje działania mające na celu przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu. Udzielają porad diagnostycznych, psychologicznych, psychiatrycznych, prowadzą terapię indywidualną i grupową.
Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Działdowie prowadzi Oddział Dzienny, w którym świadczona jest pomoc w formie terapii ambulatoryjnej.
- **Oświata**
Na terenie Gminy funkcjonują trzy Zespoły Szkół, trzy Szkoły Podstawowe, dwa Przedszkola, pięć szkół Ponadgimnazjalnych. Również dzieci i młodzież z orzecznym stopniem niepełnosprawności ma możliwość kształcenia się w odpowiednio przygotowanych placówkach (tj. OSW ,OREW) zarówno pod względem dobrze wykwalifikowanej kadry jak i pod względem infrastruktury. Placówki oświatowe organizują akcje, działania o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym oraz pozyskują środki finansowe na organizację zajęć dodatkowych. Gmina Nidzica posiada dobrze wyposażone i zorganizowane zaplecze sportowo rekreacyjne, w skład którego wchodzi Stadion Miejski, Hala Widowiskowo-Sportowa. Ponadto , przy każdej ze szkół istnieje boisko szkolne bądź Orliki, gdzie dzieci i młodzież oraz społeczność lokalna mają możliwość rozwijania swoich pasji i zainteresowań, spędzać czas wolny, rozładowywać emocje i napięcia.
- **Komenda Powiatowa Policji** Pracownicy Rewiru Dzielnicowych KPP biorą udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych, których celem jest zapobieganie aktom przemocy. Pracownicy KPP podejmują działania wyjaśniające i sprawdzające czy w środowisku dochodzi do aktów przemocy, przeprowadzają interwencje, zakładają „Niebieskie Karty-A”. Prowadzą również działania profilaktyczno- edukacyjne na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Gminy a w szczególności dzieci i młodzieży poprzez realizację programów takich jak „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Z bezpieczeństwem na Ty” itp.
- **Sąd** rozpoznaje sprawy, wydaje orzeczenia i postanowienia z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego. Prowadzi sprawy i rozmowy dyscyplinujące dotyczące demoralizacji i czynów karalnych nieletnich, leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz od środków odurzających i psychoaktywnych. Pracownicy Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej biorą udział w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego oraz w grupach

robotniczych, których celem jest zapobieganie aktom przemocy. Pełniąc swoje obowiązki realizują określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczo – resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, które są związane z wykonywaniem orzeczeń sądu.

- **Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna**, której zadaniem jest udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno- pedagogicznej, a także rodzicom i nauczycielom pomocy związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży. W Poradni prowadzone są m. in. warsztaty Szkoła dla Rodziców.
- **Kultura.**
Nidzicki Ośrodek Kultury realizuje zadania Gminy w zakresie tworzenia, udostępniania i popularyzacji kultury poprzez obsługę imprez sportowych i kulturalnych, organizowanie zajęć rozwijających pasje i zainteresowania dzieci i młodzieży, organizację wystaw, konkursów, przeglądów, akcji charytatywnych itp. Na terenie Gminy funkcjonuje również Miejsko –Gminna Biblioteka Publiczna oraz trzy Filie, które udostępniają książki i czasopisma. W swojej ofercie Biblioteka posiada książki mówione dla osób z wadami wzroku i niewidzących oraz czytelnię on-line z dostępem przez całą dobę. Ponadto jest organizatorem wystaw, konkursów, wieczorów poetyckich itp.
- **Powiatowy Urząd Pracy** udziela pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu zatrudnienia, a także pracodawcom w pozyskaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe. Inicjuje, organizuje formy zatrudnienia subsydiowanego tj. prace interwencyjne, roboty publiczne oraz staże zawodowe, organizuje szkolenia, udziela pożyczek, finansuje egzaminy/licencje, studia podyplomowe, przygotowanie zawodowe.
- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie** zapewnia dzieciom pieczę zastępczą w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zapewnia wsparcie osobom usamodzielnianym. Ponadto organizuje wsparcie dla rodzinnej pieczy zastępczej, tworzy warunki do tworzenia i funkcjonowania rodzin zastępczych. PCPR wspiera osoby niepełnosprawne i ich rodziny realizując zadania z zakresu rehabilitacji społecznej a także prowadzi wsparcie specjalistyczne dla osób dotkniętych uzależnieniami oraz przemocą domową (radca prawny, psycholog, pedagog-terapeuta)
- **Organizacje pozarządowe.** W Gminie bardzo aktywnie działają liczne organizacje pozarządowe. Ich praca ukierunkowana jest na potrzeby i oczekiwania mieszkańców. Swymi działaniami wspierają osoby starsze, rodziny i dzieci z problemem niepełnosprawności, niewydolnością wychowawczą, dysfunkcją, z problemem przemocy, alkoholizmu, bezrobotnych, dotkniętych ciężką chorobą. Oferują szeroki zakres usług takich jak prowadzenie placówek wsparcia dziennego i całodobowego osób niepełnosprawnych.

- **Kościół** prowadzi działalność charytatywną, ewangelizacyjną, organizują wypoczynek letni oraz paczki świąteczne dla ubogich rodzin. Duchowni zgłaszają problemy występujące w rodzinach.
- **Sołtysi, Rady Sołeckie.** Ścisłe współpracują z instytucjami i organizacjami na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny, społeczności lokalnej poprzez organizację różnego rodzaju spotkań. Informują o niepokojących zjawiskach występujących na terenie ich sołectwa oraz zgłaszają problemy występujące w rodzinach.
- **Ustawy, rozporządzenia, lokalne programy strategiczne i inne akty prawne dające duże możliwości pomocy prawnej rodzinom** np. zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Sąd może orzec obowiązek powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakaz kontaktowania się z określonymi osobami, zakaz zbliżania się do określonych osób (ze wskazaniem odległości), zakaz opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu lub nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, sąd może orzec poddanie się leczeniu odwykowemu, terapeutycznemu, uczestnictwu sprawcy w oddziaływaniach terapeutyczno-korekcyjnych.

Policja ma również prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo z użyciem przemocy.

- **Środki pozabudżetowe.**

Ważnym zasobem przy realizacji zadań z zakresu wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej jest możliwość pozyskiwania środków finansowych pozabudżetowych z których instytucje Gminy Nidzica od lat korzystają.

TWORZENIE PROGRAMU WPIERANIA RODZINY W GMINIE NIDZICA

Polityka społeczna jest ważnym elementem całego systemu wsparcia mieszkańców Gminy Nidzica. Jej pozycję wyznacza bowiem z jednej strony realizacja podstawowych zadań ustawowych, z drugiej strony zaś – koordynowanie działań wszelkich podmiotów, współtworzących system społecznego wsparcia.

Polityka społeczna to system, w skład którego wchodzi instytucje z obszarów: edukacji, bezpieczeństwa, służby zdrowia, kultury, społeczeństwa obywatelskiego a w szczególności pomocy społecznej. Działania na rzecz wspierania rodzin są efektywniejsze i skuteczniejsze

wówczas gdy są realizowane przy współdziałaniu instytucji z w/w obszarów. Jednak nie mogą one być jednorazowe, incydentalne, muszą być systemowe, ciągłe.

Rysunek Nr 1. Polityka społeczna w Gminie Nidzica

Źródło: Opracowanie własne

W oparciu o powyższą definicję polityki społecznej oraz w celu opracowania jak najbardziej skutecznego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Nidzica na lata 2013-2015 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy, który z ramienia Gminy jest odpowiedzialny za utworzenie Programu zaprosił do jego opracowania przedstawicieli wszystkich instytucji i organizacji działających na terenie Gminy Nidzica z zakresu szeroko rozumianej polityki społecznej.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Nidzica na lata 2013-2015 utworzony został przy współpracy grup roboczych prowadzonych przez moderatora Katarzynę Chwieduk. Grupy pracowały metodą TOC - drzewo ambitnego celu. TOC (ang. Theory of Constraints), czyli Teoria Ograniczeń to zdroworozsądkowe podejście, które pozwala na identyfikację i zarządzanie ograniczeniami występującymi w otaczającym nas świecie. Ograniczenie jest tu rozumiane jako czynnik stojący na przeszkodzie do realizacji wyznaczonego celu. Narzędzie

ułatwia osiągnięcie wyznaczonego ambitnego celu poprzez tworzenie strategicznego planu, z podziałem na etapy działania i określeniem wszelkich przeszkód, które uniemożliwiają osiągnięcie celu, wraz z podaniem sposobów pokonania tych przeszkód.

Prace nad tworzeniem programu trwały od października 2012r. do lutego 2013r. i prowadzone były w sześciu obszarach, w których funkcjonuje dziecko i rodzina: zatrudnienie, kultura, edukacja, bezpieczeństwo, pomoc społeczna i służba zdrowia oraz społeczeństwo obywatelskie. W skład grup roboczych wchodziłi przedstawiciele podmiotów publicznych, niepublicznych oraz samorządowe służby i instytucje działające na terenie gminy.

Każde spotkanie prowadzone było wg wcześniej następująco planu:

1. Wprowadzenie w cele i formę spotkania.
2. Wyznaczenie wspólnego celu pod kątem opracowania gminnego programu wsparcia rodziny.
3. Generowanie przeszkód na drodze do realizacji wyznaczonego celu.
4. Wyznaczenie celów pośrednich i sprawdzenie ich użyteczności pod kątem doprowadzenia do celu głównego
5. Działania, które należy podjąć by najskuteczniej osiągnąć zamierzone cele pośrednie.
6. Podsumowanie.

Wykaz osób obecnych na spotkaniach roboczych i zaangażowanych w tworzenie Programu Wspierania Rodziny w Gminie Nidzica na lata 2013-2015.

Obszar **ZATRUDNIENIE**.

Stwarzanie warunków uzyskania zatrudnienia i poprawa funkcjonowania rodziny

Lp.	Imię i nazwisko	Reprezentowana instytucja
1.	Danuta Kamińska	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy
2.	Lilla Olszewska	Powiatowy Urząd Pracy w Nidzicy
3.	Jarosław Płatek	Przedsiębiorca, radny Rady Miejskiej
4.	Małgorzata Sobotka	Nidzicki Klub Biznesu
5.	Agnieszka Szemplińska	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy

Obszar **KULTURA**.

Rozwój rodziny w zakresie życia kulturalnego

Lp.	Imię i nazwisko	Reprezentowana instytucja
1.	Danuta Kamińska	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy

2.	Maria Kulikowska	Miejsko- Gminna Biblioteka Publiczna w Nidzicy
3.	Janusz Kwiatek	Miejsko- Gminna Biblioteka Publiczna w Nidzicy
4.	Agnieszka Szemplińska	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy
5.	Bogusława Szpandowska	Nidzicki Ośrodek Kultury

Obszar EDUKACJA.

Wspieranie rodziny w obszarze edukacji, wychowania i pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Lp.	Imię i nazwisko	Reprezentowana instytucja
1.	Dorota Dorosińska	Zespół Szkół nr 2 w Nidzicy
2.	Danuta Kamińska	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy
3.	Dorota Kierzkowska	Przedszkole Nr 4 w Nidzicy
4.	Agnieszka Kowalik	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy
5.	Teresa Krzyżak	Ośrodek Rehabilitacyjno- Edukacyjno- Wychowawczy w Nidzicy
6.	Artur Pacuszka	Zespół Szkół nr 1 w Nidzicy
7.	Małgorzata Sawicka	Zespół Obsługi Oświaty i Sportu
8.	Agnieszka Szemplińska	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy
9.	Jan Żeszko	Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Nidzicy

Obszar BEZPIECZEŃSTWO.

Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa rodzin na terenie Gminy Nidzica.

Lp.	Imię i nazwisko	Reprezentowana instytucja
1.	Marzena Bruzda	Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Nidzicy
2.	Danuta Kamińska	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy
3.	Agnieszka Kowalik	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy

4.	Krzysztof Kunicki	Komenda Powiatowa Policji w Nidzicy
5.	Agnieszka Szemplińska	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy

Obszar **POMOC SPOŁECZNA I SŁUŻBA ZDROWIA.**

Kompleksowe wsparcie rodziny w obszarze pomocy społecznej i służby zdrowia.

Lp.	Imię i nazwisko	Reprezentowana instytucja
1.	Teresa Borkowska- Dusińska	Centrum Pielęgniarstwa. Stacja Opieki Caritas w Nidzicy
2.	Ewa Gałka	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Nidzicy
3.	Danuta Kamińska	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy
4.	Agnieszka Kowalik	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy
5.	Magdalena Łączkowska	Polski Czerwony Krzyż w Nidzicy
6.	Monika Perzanowska	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy
7.	Magdalena Stępień	Środowiskowy Dom Samopomocy w Nidzicy
8.	Edyta Szczepkowska	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy
9.	Barbara Zabięto	Rada Miejska w Nidzicy
10.	Barbara Żelazna	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy

Obszar **SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE.**

Wspólna realizacja działań na rzecz wsparcia rodziny.

Lp.	Imię i nazwisko	Reprezentowana instytucja
1.	Danuta Kamińska	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy
2.	Stanisław Koziński	Działacz społeczny
3.	Krystyna Łapa	Orłowskie Centrum Aktywności Lokalnej „OCAL”

4.	Zbigniew Łapiński	Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Nida”, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
5.	Małgorzata Sawicka	Zespół Obsługi Oświaty i Sportu
6.	Agnieszka Szemplińska	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy
7.	Grażyna Wilczyńska	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Nidzicy

CELE, PRZESZKODY, DZIAŁANIA

OBSZAR: ZATRUDNIENIE

CEL GŁÓWNY:

Stwarzanie warunków uzyskania zatrudnienia i poprawa funkcjonowania rodziny.

PRZESZKODY:

1. Nieprzygotowanie mentalne do podjęcia zatrudnienia /postawa roszczeniowa klientów/.
2. Niskie lub nieodpowiednie kwalifikacje.
3. Niewielka ilość zakładów pracy na obszarach wiejskich.
4. Ograniczone możliwości dojazdu.
5. Nieświadomość młodzieży na temat sytuacji rynku pracy.
6. Mała ilość ofert pracy.
7. Długotrwałe bezrobocie.
8. Niskie wynagrodzenia.
9. Zatrudnianie bez umów o pracę i umów cywilno- prawnych (szara strefa).
10. Niedostateczny przepływ informacji na temat korzyści płynących ze współpracy między instytucjami działającymi w obszarze zatrudnienia (PUP→MOPS →Przedsiębiorcy).
11. Ograniczenia prawne (bariery systemowe; ograniczenia, nieracjonalne dysponowanie świadczeniami socjalnymi i zasiłkami dla bezrobotnych).
12. Ograniczona możliwość zapewnienia opieki dzieciom potencjalnym pracownikom.
13. Niski poziom diagnozy potrzeb lokalnego rynku pracy.
14. Rutynowe i przedmiotowe działania pracowników instytucji działających w obszarze zatrudnienia względem osób bezrobotnych (PUP, MOPS, przedsiębiorcy)
15. Stereotypowe myślenie o osobach bezrobotnych.
16. Niski wskaźnik zatrudnienia po stażach.

CELE POŚREDNIE:

1. Przygotowywanie mentalne do podjęcia zatrudnienia.

Działania:

- Rozmowa motywująca na etapie rekrutacji, rejestracji.
- Diagnoza potrzeb klienta.
- Warsztaty miękkie przygotowujące mentalnie do podjęcia zatrudnienia.
- Uświadomienie o korzyściach ze zmiany swojej sytuacji.
- Praca na mocnych stronach.
- Praca na konkretach.
- Praktykowanie umiejętności.
- Kształcenie - uczenie logicznego, samodzielnego i kreatywnego myślenia.
- Wymiana doświadczeń między osobami bezrobotnymi.
- Promocja dobrych praktyk.

2. Podwyższenie kwalifikacji i dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy.

Działania:

- Diagnoza potrzeb lokalnego rynku pracy.
- Organizowanie kursów zawodowych.
- Elastyczność w podejściu- testowanie umiejętności w celu określenia predyspozycji zawodowych.
- Uświadomienie, że należy inwestować w siebie, wymiana doświadczeń i dobrych praktyk.

3. Zwiększenie liczby stanowisk na obszarach wiejskich.

Działania:

- Spotkania informacyjne we wsiach promujące przedsiębiorczość (w tym socjalną) - co można zrobić? Jakie wsparcie finansowe uzyskać? Skąd?
- Identyfikacja potencjału miejsca we współpracy z sołtysem, radą sołecką i mieszkańcami wsi.

4. Zwiększenie możliwości dojazdu z obszarów wiejskich.

Działania:

- Zgłaszanie osobom decyzyjnym informacji nt. miejsc, w których występują utrudnienia połączeń komunikacyjnych.
- Szukanie sposobów ułatwiających dojazd z obszarów wiejskich (lokalny transport, minibus, realizacja projektów w ramach , których mieszkańcy będą mogli ukończyć kurs prawa jazdy).

5. Podniesienie świadomości młodzieży na temat sytuacji lokalnego rynku pracy, poszukiwanych zawodów.

Działania:

- Warsztaty w szkołach prowadzone przez doradców zawodowych prezentujące charakterystykę lokalnego rynku pracy.
- Możliwość skorzystania z porady doradcy zawodowego przez młodzież w celu diagnozy potencjału.
- Organizowanie spotkań młodzieży z przedsiębiorcami, wizyt studyjnych.

- Przekazanie młodzieży rzetelnej informacji nt. kompetencji poszukiwanych na rynku pracy.

6. Zwiększenie ilości ofert pracy.

Działania:

- Praca zamiast zasiłku- współpraca z PUP w zakresie organizowania prac społecznie użyteczne.
- Współpraca w zakresie zatrudnienia subsydiowanego oraz organizowania prac społecznie użytecznych

7. Zmniejszenie liczby osób długotrwale bezrobotnych.

Działania:

- Angażowanie w prace społecznie- użyteczne.
- Warsztaty aktywizacji zawodowej.
- Formy wolontariatu z możliwością podjęcia pracy.
- Praktyczna nauka zawodu bezpośrednio w zakładach pracy.

8. Zwiększenie zatrudnienia w ramach umowy o prace i umów cywilno- prawnych.

Działania:

- Uświadamianie społeczeństwu konsekwencji wynikających z wykonywania pracy bez zawarcia stosunku pracy / umów cywilno- prawnych w formie kampanii informacyjnej.
- Ścisła weryfikacja pod kątem zasadności otrzymywanych świadczeń.

9. Przekazywanie informacji o korzyściach płynących ze współpracy.

Działania:

- Spotkania robocze przedsiębiorców i przedstawicieli instytucji rynku pracy, pomocy społecznej.
- Organizacja wspólnych szkoleń.
- Prezentacja dobrych praktyk i korzyści wypracowanych dzięki współpracy.
- Zaproszenie przedsiębiorców do dialogu pod kątem wsparcia lokalnego rynku pracy.

10. Zapewnienie opieki nad dziećmi

Działania:

- Ułatwienie dostępu do placówek świadczących usługi opieki w przypadku osób podejmujących zatrudnienie.
- Tworzenie miejsc typu „klub niania”.

11. Diagnoza potrzeb przed rozpoczęciem działań.

Działania:

- Wprowadzenie standardu diagnozowania potrzeb beneficjenta na etapie planowania działań.
- Współpraca instytucji w zakresie diagnozowania.

12. Podmiotowe traktowanie odbiorcy usługi i pokonywanie stereotypowego myślenia o nich.

Działania:

- Wypracowanie na poziomie instytucji standardu obsługi.
- Szkolenia z zasad obsługi klientów.
- Indywidualne podejście do każdej osoby.
- Promowanie działań przeprowadzanych przez instytucje- osób, które z sukcesem założyły własną działalność dzięki środkom UP, podjęły zatrudnienie po szkoleniach w MOPS itp.
- Wymiana dobrych praktyk pomiędzy instytucjami.

13. Tworzenie warunków do zatrudnienia osób po odbyciu stażu lub innej formy zatrudnienia sybsydiowanego.

Działania:

- Monitorowanie osób odbywających staż oraz stały kontakt z pracodawcą pod kątem zwiększenia szans na zatrudnienie.
- Inwestowanie w osoby odbywające staże formami doskonalącymi zgodnie z zapotrzebowaniem pracodawcy.
- Stworzenie oferty zachęcającej pracodawców do zatrudnienia stażystów- dodatkowe formy wsparcia. Co po stażu?

PODMIOT WIODĄCY: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

REALIZATORZY: Gmina Nidzica, Starostwo Powiatowe, Powiatowy Urząd Pracy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, lokalni przedsiębiorcy, pracodawcy, Nidzicki Klub Biznesu, Zespół Obsługi Oświaty i Sportu, szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne, Ochotnicze Hufce Pracy Młodzieżowe Centrum Kariery.

HARMONOGRAM : Działania będą prowadzone w sposób ciągły.

OBSZAR: KULTURA

CEL GŁÓWNY:

Rozwój rodziny w zakresie życia kulturalnego.

PRZESZKODY

1. Niskie zainteresowanie ofertą kulturalną.
2. Trudności osób zamieszkałych na terenach wiejskich z dojazdem do punktów kultury znajdujących się w mieście (dostęp oferty głównie dla mieszkańców miasta).
3. Bariery architektoniczne – ograniczony dostęp do punktów kultury np. zamek, kino.
4. Słaba i mało efektywna współpraca w zakresie ustalania kalendarza imprez, powielanie oferty.
5. Ograniczone środki finansowe

6. Brak diagnozy potrzeb.
7. Ograniczenia mentalne mieszkańców.
8. Warunki lokalowe.
9. Niska skuteczność działań promocyjnych prowadzonych przez instytucje działające w obszarze kultury.

CELE POŚREDNIE:

1. Podniesienie zainteresowania mieszkańców ofertą kulturalną.

Działania:

- Współpraca lokalnych instytucji i organizacji działających w obszarze kultury.
- Wspólne spotkania organizacyjne/robocze.
- Utworzenie wspólnego kalendarza imprez/ wydarzeń kulturalnych w formie ulotki/broszury.
- Dostosowanie terminów (godzin i dni) do potrzeb mieszkańców.
- Niskobudżetowe zaproszenia i informacje kierowane do indywidualnych osób o wydarzeniach kulturalnych (list, e-mail, sms).
- Diagnoza potrzeb z uwzględnieniem grup wiekowych.

2. Zwiększenie dostępu do ofert kulturalnych osobom zamieszkałym na terenach wiejskich.

Działania:

- Formy obwoźne- teatr, koncerty.
- Książka na telefon (Biblioteka).
- Punkty biblioteczne- powiększenie księgozbioru, czasopisma.

Podczas prac grupy roboczej ustalono, że przy określeniu celów pośrednich oraz działań, w pierwszej kolejności niezbędne jest opracowanie diagnozy potrzeb mieszkańców w zakresie kultury. Diagnoza będzie zawierała wiarygodną opinię mieszkańców dotyczącą ich potrzeb, problemów i sugestii w zakresie kultury, jej rozwoju i ofert kulturalnych na terenie Gminy Nidzica.

Na podstawie diagnozy grupa robocza opracuje cele pośrednie oraz konkretne działania.

PODMIOT WIODĄCY: Nidzicki Ośrodek Kultury, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna

REALIZATORZY: Zespół Obsługi Oświaty i Sportu, Zespół Szkół Nr 1, Zespół Szkół Nr 2, Zespół Szkół Nr 3, Szkoła Podstawowa w Rączkach, Zespół Szkół w Łynie, Zespół Szkół w Napiwodzie, Przedszkole Nr 2, Przedszkole Nr 4, Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Nidzicy oraz inne organizacje pozarządowe.

HARMONOGRAM : Zadania będą prowadzone w sposób ciągły.

OBSZAR: EDUKACJA

CEL GŁÓWNY:

Wspieranie rodziny w obszarze edukacji, wychowania i pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

PRZESZKODY:

1. Niskie zainteresowanie rodzin wymagających wsparcia, wychowaniem i edukacją swoich dzieci.
2. Trudności logistyczne dotyczące kontaktu ze specjalistami, udziału w zajęciach dodatkowych, wyrównawczych i rozwijających.
3. Naturalna niechęć ludzi do przyjmowania pomocy i wkraczania w intymność rodziny.
4. Brak zajęć superwizyjnych. Niedostateczne wsparcie nauczycieli udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej ze strony instytucji do tego zobowiązanych.
5. Problemy rodzinne (migracja członków rodziny, alkoholizm, niewydolność wychowawcza, przemoc, niepełnosprawność intelektualna, zaburzenia psychiczne).
6. Duży odsetek rodziców, którzy nie podejmują pracy z dziećmi.

CELE POŚREDNIE:

1. Zwiększenie zainteresowania rodzin wymagających wsparcia, wychowaniem i edukacją swoich dzieci.

Działania:

- Akcja informacyjna na temat oferty edukacyjnej, wychowawczej i pomocy specjalistycznej w gazetach lokalnych, na stronie internetowej ZOOiS, informacja pisemna kierowana do rodziców.
- Promowanie dobrych praktyk.
- Informacja pisemna kierowana do rodziców na temat funkcjonowania dziecka.
- Spotkania z rodzicami (podczas naborów), angażowanie rodziców w organizację imprez i innych przedsięwzięć szkolnych.
- Psychoedukacja rodziców i opiekunów prawnych- spotkania ze specjalistami.
- Zajęcia otwarte.
- Organizacja wspólnych (rodziców i dzieci) wyjazdów np. Zielona Szkoła .
- Organizacja spotkań nieformalnych.
- Szukanie innych sposobów i praktyk dotarcia.

2. Ograniczenie trudności logistycznych dotyczących kontaktu ze specjalistami, udziału w zajęciach dodatkowych, wyrównawczych i rozwijających.

Działania:

- Diagnoza problemu.
- Dostosowanie działań do możliwości organizacyjnych, czasu.
- Zapewnienie zaplecza technicznego, współpraca instytucji.

- Zapewnienie dyskrecji i poczucia bezpieczeństwa.
- Wspólne planowanie działań instytucji.

3. Ograniczenie niechęci ludzi do przyjmowania pomocy i wkraczania w intymność rodziny.

Działania:

- Zapewnienie dyskrecji i poczucia bezpieczeństwa.
- Psychoedukacja np. warsztaty z komunikacji dla rodziców i nauczycieli.
- Podkreślanie wagi kontaktów RODZIC→NAUCZYCIEL, wspólne określenie celów.
- Inicjowanie kontaktu w sprawach pozytywnych, komunikowanie sukcesu na konkretnie.
- Samodyscyplina kadry szkolnej w utrzymywaniu stałego kontaktu z rodzicami. Stwarzanie przyjaznych warunków do podtrzymania kontaktu z rodzicami (np. zmiana ustawienia ławek, zmiana kontekstu spotkań z rodzicami oraz form tych spotkań).
- Zaangażowanie w działania na rzecz placówki- przygotowywanie imprez, pomoc techniczna – identyfikacja rodziców ze szkołą.

4. Organizacja zajęć wspierających i superwizyjnych dla osób pomagających.

Działania:

- Obserwacje koleżeńskie.
- Organizacja superwizji.
- Organizacja innych zajęć wspierających.

5. Identyfikowanie problemów oraz podjęcie stosownych działań.

Działania:

- Rozpoznanie środowiska rodzinnego.
- Prowadzenie obserwacji i dokumentacji. Przekazywanie informacji do zespołu roboczego pracującego nad rozwiązaniem problemów rodziny.
- Zachęcanie rodzin do korzystania z pomocy specjalistów na terenie Gminy.
- Dokumentacja każdego ucznia/historia ucznia (np. opinie psychologiczne, diagnozy) powinna być przekazywana do placówki, w której uczeń kontynuuje edukację (przedszkola→ Szkoły podstawowe → Szkoły gimnazjalne).
- Uświadamianie rodziców, opiekunów prawnych i nauczycieli nt. wagi i przydatności informacji o dziecku z poprzedniego etapu edukacji.

6. Zwiększenie liczby rodziców, którzy podejmują pracę z dziećmi.

Działania:

- Psychoedukacja, np. warsztaty „Szkoła dla rodziców”.
- Organizowanie spotkań roboczych przedstawicieli instytucji, mających na celu rozwiązywanie problemów rodziny. Tworzenie procedury organizacji spotkań roboczych z udziałem rodziny i specjalistów.
- Komunikowanie sukcesu na konkretnie.

- Promowanie form wsparcia rodziny w mediach.

PODMIOT WIODĄCY: Zespół Obsługi Oświaty i Sportu

REALIZATORZY: Gmina Nidzica, Zespół Szkół Nr 1, Zespół Szkół Nr 2, Zespół Szkół Nr 3, Szkoła Podstawowa w Rączkach, Zespół Szkół w Łynie, Zespół Szkół w Napiwodzie, Przedszkole Nr 2, Przedszkole Nr 4, Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Starostwo Powiatowe Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Nidzicy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy, Sanepid, Komenda Powiatowa Policji.

HARMONOGRAM : Zadania będą prowadzone w sposób ciągły.

OBSZAR: BEZPIECZEŃSTWO

CEL WSTĘPNY:

Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa rodzin.

PRZESZKODY:

1. Patologie w rodzinie- alkoholizm, narkomania, przemoc, hazard, prostytutka, uzależnienia.
2. Trudna sytuacja ekonomiczna rodzin, bezrobocie.
3. Niski system wartości- pustka. Zaburzone poczucie normy.
4. Niski poziom szacunku określonych grup społecznych do pracowników instytucji działających w obszarze bezpieczeństwa.
5. Niskie kompetencje wychowawcze rodziców.
6. Powielanie negatywnych wzorców.
7. Trudności w dostępie do specjalistów.
8. Niska gotowość osób do korzystania z pomocy i brak wiary w skuteczność działania instytucji (terapię uzależnień, inne terapie).
9. „Znieczulica” społeczna, brak interwencji i reakcji na krzywdę innej osoby (np. na awantury domowe)
10. Niska świadomość o konsekwencjach, w tym konsekwencjach prawnych działań młodzieży, dzieci, rodziców.
11. Niedostateczne umiejętności rozładowania napięć, negatywnych emocji.
12. Brak dobrze rozwiniętej infrastruktury zapewniającej bezpieczeństwo- progi zwalniające ścieżki rowerowe.

CELE POŚREDNIE:

1. Zmniejszenie skutków dysfunkcji panujących w rodzinie.

Działanie:

- Diagnoza trudności w rodzinie (wychowawca, pedagog, pracownicy socjalni, zespoły interdyscyplinarne, dzielnicowy, szpitale, kuratorzy, specjaliści inni).

- Kierowanie do specjalistów.
- Informowanie o ofercie specjalistów (ulotka, prasa, kontakt osobisty).
- Zgłaszanie wniosków o wszczynanie postępowań dotyczących zgłaszanych przestępstw.
- Kierowanie na przymusowe leczenie.
- Psychoedukacja wszystkich członków rodziny.

2. Poprawa sytuacji ekonomicznej rodzin.

Działanie:

- Współpraca instytucji przy kierowaniu do objęcia formami wsparcia, w tym wsparcia przy uzyskaniu zatrudnienia.

3. Podwyższenie poziomu systemu wartości i norm społecznych.

Działanie:

- Promowanie wartości przez działanie- akcje społecznościowe, spotkania rodzinne promujące dobre praktyki, wspólne przedsięwzięcia.
- Aktywny udział przedstawicieli instytucji w promowaniu wartości.

4. Budowanie szacunku do pracowników instytucji.

Działanie:

- Dbanie o własny wizerunek jako przedstawicieli instytucji. (nie wypowiadamy się niepochlebnie na temat innych instytucji).
- Nie dawanie przyzwolenia na wypowiadanie negatywnych opinii przez podopiecznych.
- Podejmowanie wspólnych działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych (co podwyższy prestiż instytucji).
- Podnoszenie kompetencji pracowników.

5. Podwyższanie poziomu umiejętności wychowawczych rodziców.

Działanie:

- Podejmowanie działań i przedsięwzięć mających na celu podwyższenie umiejętności wychowawczych np. psychoedukacja, warsztaty itp..

6. Przekazywanie pozytywnych wzorców.

Działanie:

- Angażowanie społeczności lokalnej w działania .
- Promowanie dobrych praktyk „starszy brat, starsza siostra”, „dobrzy dorośli”.
- Wolontariat.

7. Zwiększenie dostępu do specjalistów.

Działanie:

- Informowanie o ofertach z zakresu usług specjalistów.
- Stworzenie bazy specjalistów dostępnej dla społeczności lokalnej (broszura, Internet).
- Sprawdzenie oferty pod kątem jakości – wymiana informacji na ten temat.

8. Zwiększenie gotowości do korzystania z pomocy i zwiększenie wiary w skuteczność działania instytucji.

Działanie:

- Promowanie spraw/ działań zakończonych sukcesami.
- Promowanie pracowników, którzy są specjalistami, informowanie o ofercie.
- Zwiększenie zaangażowania pracowników w rzetelne wykonywanie obowiązków.
- Prowadzenie akcji informacyjnej na temat dostępnej oferty.
- Dni otwarte instytucji.

9. Budowanie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo; społeczeństwo obywatelskie.

Działanie:

- Uświadomienie poprzez akcję promocyjną nt. konsekwencji niereagowania.

10. Podwyższanie poziomu świadomości konsekwencji działań.

Działanie:

- Uświadamianie konsekwencji działań lub braku ich podjęcia.

11. Podwyższenie poziomu umiejętności rozładowywania negatywnych emocji , napięć w szczególności dzieci i młodzieży.

Działanie:

- Podejmowanie działań mających na celu podwyższenie umiejętności rozładowywania negatywnych emocji, napięć np. zajęcia socjoterapeutyczne, warsztaty, zajęcia psychoedukacyjne.
- Promocja dobrych praktyk.
- Dni otwarte instytucji i organizacji świadczących usługi stwarzające możliwości rozładowania napięcia (np. kluby sportowe, kluby fitness, kluby taneczne, warsztaty muzyczne itd.)

12. Rozwijanie infrastruktury zapewniającej bezpieczeństwo.

Działanie:

- Informowanie instytucji, które są odpowiedzialne za obiekty, miejsca.
- Zwiększenie liczby patroli policyjnych w potencjalnie niebezpiecznych miejscach monitorowanie ich.
- Rozpowszechnianie gadżetów zwiększających bezpieczeństwo np. odbłaski, długopisy, ulotki itp.
- Organizowanie akcji informacyjnych typu „policjant w przedszkolu” itp.

PODMIOT WIODĄCY: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

REALIZATORZY: Gmina Nidzica, Starostwo Powiatowe, Komenda Powiatowa Policji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Straż Miejska, Straż Pożarna, Sąd Rejonowy w Nidzicy, Prokuratura Rejonowa.

HARMONOGRAM : Zadania będą prowadzone w sposób ciągły.

OBSZAR: POMOC SPOLECZNA I SŁUŻBA ZDROWIA

CEL:

Kompleksowe wsparcie rodziny w obszarze pomocy społecznej i służby zdrowia.

PRZESZKODY:

1. Ograniczone środki finansowe.
2. Ograniczona współpraca między instytucjami.
3. Trudności w dostępie do specjalistów- psychiatry, neurologa, onkologa, rehabilitantów, seksuologa.
4. Ograniczony dostęp do ośrodków wsparcia rodziny (różne grupy społeczne). Brak miejsc w ośrodkach całodobowych.
5. Bariery architektoniczne, trudności w dojeździe z terenów wiejskich.
6. Częste zmiany w przepisach.
7. Mała aktywność podopiecznych. Niechęć do zmian.
8. Niechęć do podjęcia leczenia.
9. Długie procedury leczenia przymusowego.
10. Bierność rodziców. Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych.
11. Trudna sytuacja mieszkaniowa i socjalno- bytowa.
12. Uzależnienia- alkohol, narkotyki.
13. Brak wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego.
14. Niedostateczny przepływ informacji nt. dostępnych form pomocy (gdzie o co się ubiegać).
15. Niedostateczne działania profilaktyczne i edukacyjne.

CELE POŚREDNIE:

1. Pozyskiwanie środków finansowych na realizację działań.

Działania:

- Projekty unijne, systemowe, ministerialne, konkursowe.
- Pozyskiwanie sponsorów.
- Wykorzystywanie akcji przekazywania 1% dla organizacji pożytku publicznego.
- Prowadzenie akcji, kampanii celowych.
- Nawiązki sądowe.
- Publiczne zbiórki.

2. Poprawa współpracy między instytucjami.

Działania:

- Organizacja wspólnych szkoleń, spotkań grup roboczych i tematycznych.
- Przekazywanie informacji na temat działalności instytucji.
- Wyznaczenie osoby do kontaktów po stronie instytucji.

3. Zwiększenie dostępu do specjalistów.

Działania:

- Zatrudnianie specjalistów w ramach projektów.
- Organizowanie konsultacji na miejscu w placówkach.
- Opracowanie informatora dot. specjalistów dostępnych w placówkach.

4. Wsparcie rozwoju istniejących ośrodków wsparcia.

Działania:

- Ubieganie się o środki z budżetu państwa.
- Uściślenie współpracy instytucji w zakresie działań wspierających rozwój istniejących ośrodków np. realizacja wspólnych projektów.

5. Likwidacja barier architektonicznych i transportowych.

Działania:

- Zgłaszanie władzom potrzeb, trudności dotyczących barier architektonicznych i transportowych.

6. Monitorowanie zmian w przepisach i wymiana informacji między instytucjami.

Działania:

- Wymiana informacji między instytucjami na temat zmian zachodzących w przepisach.

7. Podnoszenie poziomu kompetencji i umiejętności podopiecznych. Aktywizacja społeczno -zawodowa.

Działania:

- Diagnoza potrzeb.
- Działania projektowe- wsparcie specjalistyczne, mediacje rodzinne, asystent rodziny, akcje społeczne, warsztaty, kursy zawodowe, inne narzędzia pracy.
- Organizacja festynów, Dni Rodziny, kampanii społecznych, przedsięwzięć angażujących i integrujących lokalną społeczność.
- Prowadzenie wsparcia specjalistycznego podwyższającego aktywizację zawodową podopiecznych np. doradztwo zawodowe, organizacja warsztatów, szkoleń, kursów, wizyt studyjnych.
- Rozwój działalności Młodzieżowych Klubów Integracji Społecznej.
- Inwestowanie w dzieci i młodzież – rozwój działalności Świetlic Środowiskowych i Socjoterapeutycznych; prowadzenie innych pozaszkolnych form zajęć.
- Wsparcie specjalistyczne, w tym psychologiczne, socjoterapeutyczne; zatrudnianie asystentów rodziny, mediatorów rodzinnych, terapeutów.
- Psychoedukacja podopiecznych.

8. Podniesienie świadomości zdrowotnej.

Działania:

- Prowadzenie kampanii informacyjnych, społecznych.
- Diagnoza zapotrzebowania.

9. Skracanie procedur dot. leczenia przymusowego.

Działania:

- Uściślenie współpracy między instytucjami.
- Podejmowanie działań podwyższających skuteczność wymiany informacji między instytucjami.
- Uzmysławianie powagi sytuacji pracownikom instytucji odpowiedzialnym za prowadzenie procedur.

10. Podniesienie kompetencji opiekuńczo- wychowawczych rodziców.

Działania:

- Warsztaty, szkolenia np. „Szkoła dla rodziców”
- Programy profilaktyczne.
- Tworzenie grup samopomocowych, grup wsparcia.
- Podwyższanie kompetencji rodzin, w tym rodzin zastępczych zawodowych i niespokrewnionych a także pracowników instytucjonalnej pieczy zastępczej.

11. Poprawa warunków mieszkaniowych.

Działania:

- Egzekwowanie obowiązku płacenia czynszu.
- Współpraca administratorów budynków.
- Diagnoza warunków mieszkaniowych i wskazanie możliwości zamiany.
- Pozyskiwanie ze źródeł zewnętrznych np. na budownictwo socjalne.

12. Zmniejszenie liczby osób uzależnionych.

Działania:

- Prowadzenie działań profilaktycznych.
- Prowadzenie kampanii profilaktycznych.
- Podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze uzależnień.
- Wykorzystywanie przepisów prawa do wyciągania konsekwencji.
- Diagnoza problemu.
- Uściślenie współpracy z instytucjami, ośrodkami i placówkami lecznictwa.
- Kierowanie do specjalistów.
- Kierowanie osób na leczenie połączone z terapią.

13. Utworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego.

Działania:

- Diagnoza potrzeb i możliwości.
- Wymiana informacji o możliwości przyjęcia sprzętu.
- Stworzenie zaplecza technicznego do utworzenia wypożyczalni.

14. Stworzenie informatora nt. o co mogą się ubiegać, gdzie?

Działania:

- Zebranie informacji od instytucji na temat oferty, osoby do kontaktu.
- Każda instytucja przygotowuje krótką informację na temat swojej działalności.
- Publikacja informatora dot. działalności wszystkich instytucji.

15. Działania profilaktyczne.

Działania:

- Przegląd obecnie prowadzonych działań profilaktycznych pod kątem skuteczności.
- Wspólne akcje i kampanie informacyjne, programy.
- Imprezy promujące, tematyczne.
- Realizacja programów profilaktycznych.

PODMIOT WIODĄCY: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Nidzicy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

REALIZATORZY: Gmina Nidzica, Starostwo Powiatowe, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Nidzicy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Centrum Pielęgniarstwa Stacja Opieki Caritas, Polski Czerwony Krzyż, Zespół Opieki Zdrowotnej, Gminna Komisja Mieszkańowa.

HARMONOGRAM : Zadania będą prowadzone w sposób ciągły.

OBSZAR: SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE

CEL:

Wspólna realizacja działań na rzecz wsparcia rodziny.

PRZESZKODY:

1. Niedostateczna koordynacja działań, brak jasnego podziału obowiązków organizacji.
2. Niski poziom współpracy między rodziną a organizacjami.
3. Niskie dofinansowanie działań z budżetu gminy. Mała współpraca organizacji z Gminą oraz między organizacjami.
4. Niskie zaufanie rodzin do pomocy świadczonej przez organizację.

5. Niedostateczny przepływ informacji na temat ofert organizacji.
6. Niski poziom odpowiedzialności zbiorowej i indywidualnej mieszkańców.
7. Niechęć do wzajemnego korzystania z zasobów instytucji i organizacji pozarządowych.
8. Niskie zaangażowanie w działania (pracownicy instytucji, organizacji etc.).

CELE POŚREDNIE:

1. Koordynacja działań, stworzenie jasnego podziału obowiązków

Działania:

- Uzyskanie informacji na temat działań innych organizacji.
- Jasny podział zadań, obowiązków.
- Wyznaczone osoby do kontaktu po stronie instytucji i organizacji.
- Spotkania stałe, robocze- w miarę możliwości i potrzeb.

2. Zwiększenie współpracy między rodziną a organizacjami.

Działania:

- Promowanie działań organizacji.
- Zaangażowanie rodzin w działania organizacji (wszystkich członków rodzin).
- Objęcie wsparciem wszystkich członków rodziny.

3. Zwiększenie dofinansowania działań z budżetu Gminy. Poprawa współpracy między organizacjami i Gminą.

Działania:

- Ustalenie wspólnego celu, podziału zadań.
- Spotkania integracyjne.
- Angażowanie się organizacji w planowanie działań na poziomie gminy.
- Angażowanie się członków organizacji w działania dot. podziału środków budżetowych Gminy na działania organizacji.

4. Zwiększenie zaufania rodzin do korzystania z pomocy świadczonej przez organizacje pozarządowe.

Działania:

- Promowanie własnych działań.
- Informowanie o celach statutowych organizacji.
- Angażowanie rodziny w działania organizacji.
- Rozpowszechnianie dobrych praktyk.

5. Zwiększenie dostępu do informacji na temat ofert instytucji i organizacji.

Działania:

- Stworzenie informatora oferty
- Przekazywanie informacji na temat swojej działalności (organizacji, osób fizycznych).
- Wskazanie osób do kontaktów.

6. Zwiększenie odpowiedzialności zbiorowej i indywidualnej mieszkańców Gminy.

Działania:

- Uświadomienie konsekwencji braku zaangażowania się w działania na rzecz lokalnej społeczności.
- Prowadzenie kampanii informacyjnych.
- Modelowanie zachowań.
- Ustalenie wspólnego celu.
- Promowanie „zwykłych bohaterów” (np. osób indywidualnych, lokalnych działaczy społecznych)

7. Wykorzystywanie zasobów organizacji.

Działania:

- Identyfikacja zasobów
- Wymiana informacji, doświadczeń.
- Organizacja małych, wspólnych przedsięwzięć.
- Wymiana dobrych praktyk.

8. Zwiększenie zaangażowania w działania (pracownicy instytucji, organizacji).

Działania:

- Wizyty studyjne do siedzib lokalnych organizacji, wymiana dobrych praktyk.
- Szkolenia, warsztaty (przeciw wypaleniu zawodowemu).
- Wspólna organizacja małych, przedsięwzięć np. festynów, kampanii.

PODMIOT WIODĄCY: Gmina Nidzica, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

REALIZATORZY: Organizacje pozarządowe, Rada Miejska, samorządy lokalne, Młodzież, księża, osoby fizyczne, sołtysi, Rady Sołeckie, działacze społeczni, instytucje działające w sferze pomocy społecznej, inne.

HARMONOGRAM : Zadania będą prowadzone w sposób ciągły.

W celu zaangażowania wszystkich gminnych instytucji w realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny, a tym samym w celu podwyższenia efektywności i skuteczności działań podejmowanych przez lokalne instytucje na rzecz rodzin, zostanie utworzony Zespół Koordynujący GPWR Gminy Nidzica. W skład Zespołu wchodzić będą reprezentanci wiodących instytucji działających w obszarze wspieranie rodziny – osoby decyzyjne, które będą się spotykały regularnie. Ponadto, działać będą tzw. grupy robocze-problemowe, w skład których wchodzić będą pracownicy w/w instytucji, które będą realizowały zaplanowane działania.

Monitoring Programu

Monitoring Programu Wspierania Rodziny w Gminie Nidzica na lata 2013 – 2015 będzie podlegał systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działań w przypadku istotnych zmian.

Jego celem jest uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych w ramach Programu działań oraz wyników zrealizowanych przedsięwzięć. Monitoring programu będzie odbywać się na bieżąco.

Corocznie Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy przedłoży Burmistrzowi Nidzicy sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby związane z realizacją zadania. Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do dnia 31 marca każdego roku Burmistrz zarówno sprawozdanie jak i opis potrzeb składa radzie gminy.

